

Izhoja v ponedeljek in petek ob 17.

Stane mesečno po pošti 7 Din,
v Celju po raznašalcih dostavlja-
na 7⁵⁰ Din, za inozemstvo 20 DinRačun pri poštno-čerkovnem
zavodu št. 10.666.

Novo Doba

Redakcija in uprava: Celje,
Strossmayerjeva ulica št. 1,
pritličje, desno.
Telefon interurban št. 65.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglašji po tarifu.

Rokopisi se sprejemajo ob ponedeljkih in petkih brezpogojno le do 10. dopoldne. — Predpisi glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti.

Štev. 96.

Celje, ponedeljek 28. novembra 1932.

Leto XIV.

Naše sadjarstvo in gospodarska kriza

V 93. številki »Novo Dobe« sem popisal nujno delo v sadovnjaku, ki bi se naj vršilo sedaj. Danes moram še dodati, da je razen že popisane dela zelo nujno potrebno, da se stari lub (skorja), ki visi na deblu, s strgačo lepo in čisto osnaži z mahom vred. Da se pa pod lubom in v mahu čez zimo se skrivajoči mrčes za vedno uniči, je potrebno, da se pod debelom razprostre plahta, da odstranjeno lubje in mah ter mrčes ne pada na zemljo. Ko je drevo lepo osnaženo, se mora to vestno zgrniti in odnesti daleč proč od sadovnjaka, in kadar je vse osnaženo, ta kup sežgati. Tako osnažena drevesa, posebno pa še mlada drevesca, se morajo potem s precej gosto mešanico apna, ilovke in kravjeka prav na debelo pomazati; dobro in koristno pa je, da se tej mešanici še pridene nekaj arborina ali garkona, ki je po izkušnjah boljši in učinkovitejši od prvega. Tudi debele veje, do koder so gladkejše, se morajo pomazati, tako tudi rane obrezanega vejevja. Garkon in točna navodila se dobijo v izdelovalnici v Zavodni pri Celju ob Cesti na grad. Kdor bo storil tako, bo imel ne pričakovani dobiček in ne bo zelo čutil gospodarske krize. Koliko je vredno umno sadjarstvo, naj dokažem s sledečim: V letih 1890.—1900. je na vsem bivšem Spodnjem Štajerskem pušila trsna ušica (Phylloxera vastatrix) in so posestniki »goli« vinogradov več let hudobno občutili. Ker pa so Slovenske gorice tja do Ogrske že od nekdaj nasajene z žlahtnim sadnim drevjem, so vinogradniki krizo z lahkoto prenesli. Sadje so prodajali kg po 10—16 krajcarjev, jabolčnik pa po 10—16 krajcarjev liter. Dobro se spominjam gospodarjev, ki so se hvalili da še za vino nikoli niso dobili toliko denarja, kakor v tistih »suhih« letih za sadje. Iz tega vidite, koliko je vredno umno sadjarstvo!

Sedaj pa se vrnimo k sadnim škodljivcem, ki dandanes uničujejo sadna drevesa in sadje v krajih, kjer je sadjarstvo zanemarjeno: 1) je krvna ušica, kakor sem že omenil, za drevesa smrtonosna. Ta mrčes je, kakor so poročali francoski pomologi, okoli l. 1878. prvič napadel na Francoskem žlahtna jabolčna drevesa (hrušk in drugega sadnega drevja se ne loti) in l. 1890. smo ga opazili že pri nas v raznih krajih. Francozi so to malo »zverjad« krstili za Schizoneuro lanigero. Tudi

trsno ušico smo dobili iz Francije, Francija pa iz Amerike.

Ker je ta ušica za sadno drevje, t. j. za jabolane, ravno tako uničevalna, kakor je bila pred 35 leti trsna ušica za poprej krasne vinograde, je potreben podroben pouk, kako se zatira in zatre, da bo v prihodnje naše drevje in naše gospodarstvo rešeno pogina. Vinogradov nismo mogli rešiti pred poginom, ker je bila trsna ušica globoko v zem-

lji in živelja od soka trtnih koreninic, dočim imamo s krvavo ušico mnogo lajšo in uspešnejšo vojno, ker živi ta ušica nad zemljo, na drevju, in je dobro vidna. Kako se plodi in razvija, kako uničuje naš blagor in čisto tudi obstoj kmetijstva, bom točno popisal prihodnjič.

Vatroslav Kosi, strok. ekonom
na Gorici pri Celju.

DOMAČE VESTI

d General Cukavac — komandant dravske divizije. Dosedanji komandant dravske divizije v Ljubljani divizijski general Bogoljub Ilić je imenovan za komandanta Boke Kotorske. Za vršilca dolžnosti komandanta dravske divizijske oblasti v Ljubljani je imenovan generalštabni brigadni general Vladimir Cukavac.

d Nova davčna uprava na Vrhnikih. Finančni minister je odredil, da se območje okrajnega sodišča na Vrhnikih izloči iz okoliša davčne uprave Ljubljana-okolica in ustanovi za to območje posebna davčna uprava s sedežem na Vrhnikih pod pogojem, da preskrbi občina brezplačno uradne prostore in prevzame stroške za kurjavo, razsvetljavo in vzdrževanje prostorov.

d Zvišanje prispevkov za nezgodno zavarovanje. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je izdal naredbo o povišanju prispevkov za nezgodno zavarovanje. Po tej naredbi se bo tarifa prispevkov, ki tvori v smislu § 29. zakona o zavarovanju delavcev osnovo za odmero prispevkov nezgodnega zavarovanja in ki je bila določena z naredbo ministra za socialno politiko in narodno zdravje z dne 4. maja 1926., poviša s 1. januarjem 1933 od 6 na 7 Din na vsakih 100 Din zavarovane mezde in za vsak odstotek nevarnosti. Nezgodni prispevek bo od 1. januarja 1933 znašal za vsakih 100 Din zavarovane mezde tolikokrat po 7 par, kolikor je odstotok nevarnosti. SUZOR mora po tej naredbi ministra za socialno politiko in narodno zdravje popraviti točko drugo § 197. statuta o SUZORu. Ta naredba stopi v veljavo 1. januarja 1933.

d Anton Mohor: Kosovska drama. Slovenci čutimo še vedno veliko pomanjkanje dobrih mladinskih iger, zlasti pa takih, ki bi služile našim šolam ob raznih nacionalnih in patriotičnih praznikih. Tako so n. pr. za Vidov dan v zadregi vsi šolski voditelji in učitelji: ni primernih deklamacij in ni

iger. Že nekaj let se ponavlja tisto kar imamo, a večno ponavljanje utrjuje in ne dosega zaželenega namena. Zato moramo pozdraviti v vezani besedi pisano trodejansko igrico »Kosovsko dramo«, ki jo je napisal učitelj in vzgojitelj gosp. Anton Mohor. Postavil je na oder junake bitke na Kosovem polju, cara Lazara in njegove vojskovođe ter sultana Murata in vezirje. Osredje je pravilni junaški čin Miloša Obilića. Delo ni dolgo in tudi ni težko, tako da se bo dalo naštudirati in opremiti z majhnim trudom, služilo pa bo zlasti za proslave Vidovega dne ter drugih narodnih in državnih praznikov. Knjižica bo stala 4 Din, pozneje pa bo cena nekoliko višja. Naročila in predplačila sprejema g. Anton Mohor, Maribor, Ob jarku 6.

d Ljudje, ki trpijo na otežkojeni telesni potrebi, ki jih zaradi tega mučijo krvno prenapolnjenost trebuha, pritisk krvi na možgane, glavobol, močno utripanje srca, dalje, ki trpe na boleznih dančne sluznice, fišurah, hemoroidalnem zamotku, fistulah. jemljejo za iztrebljenje črevesa zjutraj in zvečer po četrtinko »Franc Jožefove« grenčice. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se poslužujejo »Franc Jožefove« vode po operacijah z najboljšim uspehom. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specialnih trgovinah.

d Dunajska vremenska napoved za torek 29. novembra: Vreme se bo zjasnilo, pojevanje temperature, mimgrede severozapadni vetrovi. Splošni vremenski izgledi: Izpremenljivo vreme bo še trajalo, trajen mráz še ni na vidiku.

Nappadamske in moške rokavice
v prvovrstni kvaliteti.
Kramar & Mislaj — Celje

Celje in okolica Praznovanje 1. decembra

(R a z g l a s)

1. december se bo praznoval na slovesen način kot državni praznik ujedinjenja troimenega naroda Srbóv, Hrvatov in Slovencev.

Vse hišne posestnike opozarjam, da morajo biti ta dan vsa poslopja okrašena samo z državnimi zastavami (čl. 29. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine in § 9. zakona o praznikih).

Mestno načelstvo Celje,
dne 28. novembra 1932.

Mestni načelnik: Dr. Gorličan s. r.

c Na praznik ujedinjenja v četrtek 1. decembra bo ob 9. dopoldne svečano bogoslužje v župni, ob 10. pa v pravoslavni in evangelski cerkvi.

c Rezervni oficirji se pozivajo, da se na praznik ujedinjenja ob 9. dopoldne v uniformah udeležijo svečanega bogoslužja v župni cerkvi.

c Telovadno akademijo v proslavo narodnega ujedinjenja priredi Sokolsko društvo 30. novembra ob 20¹⁵ v mestnem gledališču. Akademija obsega 13 vseskozi efektnih točk z živo sliko, z nastopi moškega in ženskega članstva ter naraščaja. Ritmične gimnastične kompozicije so najrazličnejše po sestavi in duhovito zgrajene. Na orodju nastopi priznana celjska sokolska vrsta, ki bo ponovno budila občudovanje. Tako bodo s to prireditvijo vnovič dokazani smotreni vsestranski in požrtvovalni napor celjskega Sokola, ki je dosegel že vrsto izrednih uspehov tudi ob nastopih v Beogradu in Pragi. Javnost naj pokaže svoje zanimanje za to delo z mnogobrojnim obiskom tudi letos ob stoletnici rojstva ustanovitelja sokolstva dr. Tyrša. Uspeh tega večera bo istočasno dostojna proslava 14. obletnice ujedinjenja, saj delo sokolske organizacije stoji v službi naroda in države. Akademija se ponovi 1. decembra ob 16. v gledališču.

c Sokolska proslava narodnega ujedinjenja se bo vršila 1. decembra ob 10. dopoldne v telovadnici mestne narodne šole z govorom br. staroste, svečano odborovo sejo, petjem zbora deške meščanske šole in deklamacijami. Izvrši se zaobljuba novega članstva. Udeležba je za članstvo in naraščaj obvezna. K obema prireditvama so vabljeni zastopniki oblasti, korporacij in društev.

V. GABERSKI:

Moj sluga Kuzmá

(Iz zbirke »Brez slave«.)

V taborišču sem imel slugo, seveda Rusa. Postelj mi je včasih zrahljal, vodo je oskrbel in čaj je varil. Druga dela skoro ni imel; saj čevljev mi itak ni rad očistil. Drugače pa se je v solncu grel pred barako, ali pa je bežal pred solncem v senco za barako. Ko je bilo mrzlo, je kuril pečko in ždel ob njej na klopi, sanjajoč kdo ve o čem.

Prvi moj sluga, ki sem si ga izbral ob prihodu v taborišče, je bil, pravo v pravem, gospod. Ko sem pregledoval spiske in potem ljudi, sem vprašal, kje je tisti človek iz Rostova na Donu, ki je črkostavec. Pa se je sunil pred vrsto majhnih mož rekoč: »Ja — Fedor Nikolajevič Čalyš, naborščik.« Torej črkostavec Fedor Čalyš. Vprašal sem ga, kako mu je, on pa mi pravi, da se mu nič kaj prav ne zdi; da je dolg čas in da nima človeka, da bi se kaj pomenil z njim. V transport se mu ne ljubi, ker hudega dela ni vaju, v taborišču je pa stradanje. Ker sem mislil, da mu moram olajšati usodo, sem ga vprašal, da li ne bi hotel priti k meni, ter sem mu naštel vse dolžnosti. Obiljubljen sem mu včasih kak hlebček pri-

doljška in pa nekoč kako primerno belo kje zunaj. Bil je zadovoljen.

A kot sluga se ni obnesel. Ne vem, kako je prišlo. Kakih štirinajst dni je morda še šlo nekako, a potem je prišel in mi sporočil, da je našel že drugega gospodarja. Dal se je bil vtakniti v neki transport, da niti ne vem, kam je odšel. Vse je opravil brez mene; a meni so stregli za njim razni drugi za malo nagrado.

Ves sluga in suženj po smislu besede pa je bil Fedorov pravi naslednik. Tipičen mušič iz onih krajev iztočne Rusije tam nekje blizu Volge, kjer se stika veliki ruski svet z malorusko Ukrajinco. Ne pisati ne brati ni znal Kuzmá. Imeli so ga pa — ne vem — za Ponomareva ali Ponomarenka. Na vsak način je bil pravi mežnarček, kar znači že njegovo ime. Govoril je tisto mešanico, ki se čuje povsod, kjer se stikate dve slovanski narečji; more biti to, more biti tudi ono. Znak in dokaz, da med nami ni znatnih razlik, in da ne bi smelo biti mej, da bi nas ločile.

Kuzmá je bil male rasti in temne polti, oči so mu bile nekoliko tatarske, a glavo je imel kratko, okroglo. Zdel se je silno škromen in neznoten. Govoril je malo, izražal se je priprosto, besed ni imel mnogo. Čudno je bilo, da me je kot Rus imel za »pana« in

da me je ogovarjal s to besedo in glagolom v tretji osebi ednine, kakor delajo Poljaki. Morda se mu je zdelo, da z »Vi« ni dobro opravljeno. Poleg tega je pa plaho gledal in se je le počasi udomačil, ko je videl, da nisem tako strašen, kakor si je morda mislil.

Kako sem prišel do Kuzme? Nekega dne, ko se je zima že močno ponujala, mi pride nekdo narahlo potrkat na vrata v baraki. Čul sem, a ker so se rada stresala že ko je stopal kdo bolj trdnó mimo ali če je zapihal veter, nisem gledal na to. Naenkrat pa se pomoli v pisarno drobna, temna človeška glava. »No, kaj pa je?« »Gospod perevodčik, ponižno prosim.« »Česa?« Tu pa je močič že pristopil in me je zaprosil za par čevljev. Zima je, blato in sneg, pravi. Čevlji pa taki... V tem pa mi že skuša stisniti v roko zanikrno novec za 20 vi-narjev, ki je bil stvarno nekako to, kar je naš za 20 par. Skoro bi se bil zasmegal temu otročjemu poskusu podkupovanja, a vprašal sem ga resno, kaj neki misli. Začel se je opravičevati, da ni vedel, da je pri nas tak red; v Rusiji se baje to spodob za tako uslugo.

Nikdo me do takrat še ni bil poskusil podmititi. Ne rečem, da se mi kaka izdatna »vzátka« kakor se temu po ruski pravi, ne bi prilégla; a s

takimi malenkostmi le ne morem začeti. Bi preneto dolgo zbiral, da bi se kaj nabralo. Pridržal sem si prestopnika, ga izprašal, kdo, kaj in odkod. Zatrepetal je, ker je mislil, da bo sojen zavoljo podkupovanja; a jaz sem napisal listek za magacinerja in sem prosil, da bi mu ustregel. Prošnja je bila uslišana in moč — ponižni Meznarjev Kuzmá — se je prišel predstaviti z novo »obuvjo«. Bil je srečen in zadovoljen. Jaz sem bil ravno brez sluga; ker sem videl, da je Kuzmá rojen suženj, sem ga hotel vzeti in imeti za človeka. Seveda je takoj pritrđil. Rahljal in pokrival je postelj, oskrboval je vodo, varil je »kipátok« (krop) za čaj in še čevlje se je naučil čistiti; sicer je pa posedal ob železni pečki in skrbel, da je bilo v sobi vedno toplo. Za vse to sem mu dajal včasih »dobavočnega hleba«, ker svojega ni imel dovolj, in pa po kako cigareto, ki jo je šel vedno pušiti med svoje tovariše, da bi jim sirota imponiral.

Tako sva s Kuzmo životariļa. On je včasih na glas sanjal o nepregledni stepi tam nekje na kraju božjega in je bil večne toplotě vesel, jaz sem se pa nad vsem jezil. Včasih sem ga zalotil, kako je obračal in božal kako dopisnico, ki jih je bilo za ujetnike na kupe v moji pisarni, pa jim jih nismo dostavili, ker ob nedostatku pomožnih

c Za slavnostni koncert, ki bo na praznik ujedinjenja 1. decembra ob 20. v veliki dvorani Celjskega doma, je še dovolj vstopnic na razpolago. Celjani, segajte prido po njih in pokazite s tem, da znate ceniti veliko kulturno delo naših glasbenih društev, ki je združeno z ogromnimi izdatki. Da bo tudi mladina deležna umetniškega užitka, ki ga bo koncert nudil odraslim, se bo vršila 1. decembra ob 11. dopoldne v veliki dvorani Celjskega doma generalna vaja, h kateri je dovoljen vstop mladini vseh šol proti vstopnini 1 Din. Odraslim vstop k generalni vaji (razen spremljajočega učiteljstva) ni dovoljen. Le iz res tehtnega razloga izda dovoljenje za vstop dirigent g. Pec Šegula.

c Celjani, najlepše bomo proslavili praznik ujedinjenja, če bomo posetili slavnostni koncert, ki bo v četrtek 1. decembra ob 20. v veliki dvorani Celjskega doma.

c Proračunska seja celjskega občinskega sveta bo danes ob 18. v sejni dvorani na mestnem magistratu.

c O smrti in nesmrtnosti s stališča biološke vede bo predaval dr. V. Osmih na Ljudskem vseučilišču v risalnici meščanske šole vseučiliški profesor g. dr. Vale Vouk iz Zagreba. Ker je predavatelj znan učenjak in sijajen govornik, je pričakovati, da bo nocojšnje zanimivo predavanje gotovo dobro obiskano.

c Uradni dan zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek 6. decembra od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici združenja trgovcev za mesto Celje v Celju, Razlagova ulica št. 8, pritličje, levo.

c Brivnice na državni praznik. V četrtek 1. decembra bodo brivnice odprte od 1/2.8. do 12. dopoldne.

c Koroški pevci pridejo v Celje. Združeni slovenski koroški pevski zbori iz Roža in Podjune, ki so nam v dobrem spominu še iz prvega koncerta v Celju, bodo priredili v nedeljo 11. decembra zopet v našem mestu koncert, na katerega že danes opozarjamo občinstvo iz Celja ter bližnje in daljne okolice. Na koncertu bo pelo okrog 50 pevcev.

c Novo društvo kmetiskih fantov in deklet. V nedeljo 27. t. m. popoldne se je vršil v klubovni sobi v Celjskem domu ustanovni občni zbor društva kmetiskih fantov in deklet za celjsko okolico. Občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. Ivan Klajnšek, pozdravil narodnega poslanca g. Ivana Prekoršeka, zastopnika »Soče« g. dr. Mikuletiča, zastopnika Zveze kmetiskih fantov in deklet g. Gomiščeka in ostale udeležence ter poročal o uspešnem delu pripravljalnega odbora. Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek je navduševal kmetico mladino za njen pokret, omenil, da je bilo ravno v Celju in okolici prosvetno delo težko že pred vojno, ter je pozval mladino, naj kljub vsem oviram nasprotnikov vztraja na poti, ki si jo je začrtala. Sledila je volitev odbora. Soglasno so bili izvoljeni: za predsednika g. Ignac Cigler, za podpredsednico gđ. Marija Vrečarjeva, za tajnika g. Ivan Klajnšek, za blagajničarko gđ. Anica Čoklova, za člana odbora gđ. Ivanka Cahariasova in g. Stanko Ota, za namestnike pa gđ.

Anica Bizjakova, Štefka Gajškova in Marija Godunčeva ter gg. Franc Mežnar, Maks Razboršek in Martin Vrečer. Po volitvi je omenil odvetnik g. dr. Mikuletič v svojem govoru sličnost prosvetnega dela v Trstu in Celju v času težkih bojev in velikih zaprek. Povabil je člane novega društva v društvo »Soča« oz. njeno mladinsko sekcijo, kjer bodo dobili mnogo pobud in smernic za nadaljno izobraževanje. Gosp. Gomišček je sporočil pozdrave ministra g. Ivana Puclja, narodnega poslanca g. Mravljeta in predsednika Zveze g. Kronovška ter podčrtal važnost organizacije kmetov in pokreta kmetijske mladine, ki se z idealizmom bori za pravice svojega stanu. Gosp. učitelj Gobec je govoril o potrebi izobraževanja kmetiskih fantov in deklet s citanjem dobrih knjig, ustanavljanjem knjižnic in predavanj kmetijskih strokovnjakov. Predsednik g. Cigler se je zahvalil za izvolitev, nato pa je še g. Gomišček pozval navzočo kmetico mladino, da prične z vnemo širiti svoj stanovski pokret tudi v celjski okolici.

c Osebna vest. Zadnja dva meseca se je mudil v Celju znani pisatelj in publicist konte dr. Lujo Vojnovič, potomec stare dubrovniške patricijske rodbine. V Celju je bil gost svojega sorodnika pekovskega mojstra in posestnika g. Maksa Janiča. Tu je pisal zgodovino Dubrovnika in dopisoval v razne francoske in belgijske liste. Pred dnevi se je odpeljal v Pariz, a se bo kmalu vrnil v Celje, kjer mu je zelo ugajalo.

c Iz državne in banovinske službe. Upokojitev višjega zdravstvenega svet-g. dr. Antona Schwaba, zdravstvenega referenta pri sreskem načelnstvu v Celju, je preklicana. Kapetan I. razreda g. Ivan Mehle, poveljnik žandarmerijske čete v Celju, je premeščen k orožniški komandi v Beogradu. Za poveljnika žandarmerijske čete v Celju je imenovan kapetan I. razreda g. Ilija Pakič, doslej poveljnik žandarmerijskega konjeniškega eskadrona v Beogradu. Učiteljica gđ. Vlasta Maslačeva je premeščenjena iz Celja v Maribor.

c Iz davčne službe. Davčni uradnik g. Viktor Kumer je premeščen z davčne uprave v Ribnici k davčni upravi v Celju, gosp. Anton Žmur, pomožni davčni uradnik v Celju, pa je premeščen v Kamnik.

c Upokojitve v železniški službi. Upokojeni so v Celju: uradnik VIII. položajne skupine g. Mihael Rabič, zvičničnik I. kategorije Jernej Dobovišek (pri progovni sekciji) ter zvičničnik II. kategorije gg. Martin Kresnik in Alojzij Višnar.

c Planinsko predavanje. Savinjska podružnica SPD bo priredila v petek 2. decembra predavanje o naših gorah poleti in pozimi. Predaval bo g. Cizelj iz Maribora, ki je dobil na letošnji fotografski razstavi v Ljubljani prvo nagrado. Gosp. predavatelj bo tudi predvajal 160 izredno lepih diapozitivov, ki jih je sam izdelal. Na predavanje opozarjamo zlasti planince in smučarje.

c Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Celju se priporoča za Miklavžev obisk na domu. Reflektanti naj oddajo naročila z navedbo naslova in časa v gasilskem domu.

c Poroka. Dne 21. t. m. se je poročil na Teharju g. Marjan Laurič, poslovodja pri tvrdki R. Stermecki v Celju, z go. Marijo Žohrovo, posestnico in gostilničarko na Teharju. Iskreno čestitamo!

c Pododbor proforskega društva v Celju je imel v petek 25. t. m. popoldne v gimnazijski zbornici redni občni zbor pod predsedstvom g. direktorja Franc Mravljaka, ki je po poročilih funkcionarjev pozval vse profesorje in suplente k vstopu v društvo. Za predsednika je bil izvoljen g. prof. Anton Gorup.

c Prepovedana prireditve. Predavanje g. Boža Tripala iz Zagreba o nalogah obrtništva za povzdigo splošnega gospodarskega stanja v naši državi, ki bi se bilo moralo vršiti pod okriljem Društva jugosl. obrtnikov v Celju v nedeljo 27. t. m. dopoldne v restavraciji v Narodnem domu, je oblast prepovedala.

c V celjski bolnici so umrli: v soboto 26. t. m. občinska reva Marija Reckova z Dobjega pri Št. Juriju ob juž. žel., v nedeljo 27. t. m. 64 letni brzojavni mojster g. Vekoslav Koncilja iz Celja (Sodnijska steza 3), v ponedeljek 28. t. m. pa 28 letna posestnikova žena Neža Ramšakova iz Bezovice pri Vojniku. Bodi jim ohranjen blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

c Smrtna nesreča v gozdu. Dne 25. t. m. dopoldne je 55 letni gozdarski delavec Vinko Hribernik iz Braslovč podiral smrekova drevesa v nekem gozdu pri Vranskem. Pri tem se je podsekano drevo zrušilo na Hribernika, ga zadelo na glavo in mu zdrobilo lobanjo. Hribernika so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je ob 20.45 podlegel poškodbam.

c Avtomobilska nezgoda. V nedeljo 27. t. m. okrog 11. dopoldne je privozil po Ljubljanski cesti proti mestu neki ljubljanski avtomobil, v katerem so sedeli neki gospod, gospa in trije otroci. Blizu mestne plinarne je avtomobil na polzki cesti zaneslo. Avtomobil se je dvakrat prevrnil, tako da so kolesa štrlela v zrak. Potniki so po čudnem naključju ostali nepoškodovani, pač pa se je avtomobil nekoliko pokvaril. Avtomobil so spravili pokonci in ga peljali v avtomobilsko delavnico.

c Dvoje tatvin. V četrtek 24. t. m. je neznan tat ukradel služkinji majorja v p. g. Julija Cesarja na Cankarjevi cesti iz omare v njeni sobi nad 900 Din gotovine, g. Cesarju pa iz suknjiča v predsobi dragoceno srebrno cigaretno dozo s tremi modrimi kamni. — Pred dnevi je izmaknila 51 letna brezposelna delavka Katarina Krajčeva iz kleti v hiši primarija g. dr. Stein-felserja v Frankopanski ulici par možkih čevljev in osem steklenic kisle vode. Krajčeva so aretirali v petek 25. t. m. in izročili sodišču.

c Tatvina kolesa. V petek 25. t. m. okrog 14. je neznan tat izmaknil nekemu pekovskemu mojstru iz Gaberja izpred neke gostilne na Ljubljanski cesti 800 Din vredno, črno pleskano, moško kolo znamke »Standard«, štev. 403.847.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejša odvajalno sredstvo.

Kino

Mestni kino Celje. Ponedeljek 28., torek 29., sredo 30. novembra in četrtek 1. decembra (drž. praznik): »Tam na Volgi...« Veličastna zvočna drama po slovitom romanu Leva Tolstega »Vstajenje«. Ne zamenjajte tega zvočnega filma z nemim filmom »Vstajenje«, ki se je pred leti predvajal v Mestnem kinu. Predigra: Foxov zvočni žurnal. — Prednaznanilo: »Ljubavna zapoved.«

Pri boleznih krvi in kože, kakor tudi pri po oporišču in sojedcih skazenih polti vzemite Saxlehnerjevo naravno grenčico HUNYADI JANOS. Poživlja cirkulacijo krvi, odvaja škodljive snovi, pospešuje preosnovo, čisti kri in urejuje stolico. Normalna doza: pol kozarca izpijte zjutraj na tešče. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših trgovinah. Pazite na etiketo z rdečim srednjim poljem!

In tu mi je prišlo razodetje. Bilo je v sobi mirno, da si mogel čuti gibanje zraka. In zdajci se mi je zazdelo, da je Kuzmá previdno spustil »ballon d'essai«, češ, kaj porečem jaz. Prisluhnem, in glej, že je startal z drugim. Tako torej, to je zdaj dognanje tednov in mesecev. . . »Kuzmá! zavpijem in hočem reči »kaj pa je to?« On pa je nemara bil zopet pripravljen za startanje ali pa se je ogorčenosti prestrašil. Tako ali drugače: Po rezkem prasku je odskočil s klopi ter je z vzklikom »Ja vinovat« (jaz sem kriv) izginil iz sobe. Bil je tragikomičen prizor.

Ker Kuzme le ni bilo, sem ga šel iskati; izogibal se me je. Ko sem ga našel, je rekel, da ne more več nazaj, ker mu — toplota škodi. Vedel sem, da bom skoro odpoklican. Sluge si nisem več nobenega najel. Pomagal sem si nekoliko s tem in onim. Bili so vsi uslužni in zvesti. Izginilo mi ni nikoli nič. Kdor je hotel, je smel ostajati v sobi. Samo naročil sem mu, naj kljubuje toploti. . .

»Franc Jožefova« grenčica zmanjšuje naval krvi na možgane.

moči nismo imeli dovolj pregleda, kam so bili posamezniki odšli. Nekoč pa sem Kuzmo zasačil, da je z dopisnicami netil ogenj v peči. Oj, takrat sva pa imela šolo; kajti nagovoril sem bil ruske dijake-enoletnike, da bi oni raziskovali pošto in jo skušali odpraviti po zapiskih na naslove. Posebnega uspeha res ni bilo, ker so iskali samo svoje reči in pošto za znanje; a vendar se mi je mililo, da bi dal pošto kar tako uničiti. Kuzma je bil silno žalosten in potr, ko sem ga ukoril.

Prišlo je pa še hujše. Zima je že jemala slovo, a Kuzmá je še vselej posedal ob peči in je gledal, da je bilo toplo. Nekega dne se mi je zazdelo, da topli pomladanski dih premočno hladi v železno cev nad streho in da poganja dim in znani vonj po ogorkih in sajah v barako. Mojemu opažanju je pritrtil tudi Kuzmá. In nekega dne sva dognala, da večno hladenje kuži zrak. Opiranje okna ni zaleglo; tesno sobo je polnila dušeča atmosfera. Že sem bil izrazil nakano, da prestanemo kuriti, proti čemer je Kuzmá izrazil pomisleke. Tako sem se zamislil, kaj bi, in sem tiho razmišljal.

Spomnite se

pri igrah, stavah in ob svečanih prireditvah z darili ali legati

Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Celju

Sport

SSK Celje : SK Olimp
5 : 2 (2 : 1)

Celje, 28. novembra.

Včeraj popoldne na Glaziji skoroda ni izostalo neprijetno presenečenje. Zadnjikrat smo dejali, da nam kani Olimp zares prekrizati račune. Tako je vsaj izgledalo v prvi polovici te igre. Olimp je borbeno moštvo in skuša za vsako ceno zmagati, je prav simpatično, ne žal, da so to pot poedinci zopet pokazali, da v sebi še niso zatrli sirovosti. Res, da je nogomet borben igra, toda mora biti absolutno fair — potem je lepa. To so uprav demonstrativno pokazali igralci Celja, ki so po večini močni, hitri, toda zelo fair. Tako je prav in tako mora tudi biti.

Olimp prevzame takoj po uvodnih potezah vodstvo, Tkalcič je tudi že efektien. Hilinger sicer drži, toda izpusti in žoga mu uide preko lakti v gol. Močna konsternacija v moštvo Celja. Olimp živahno napada in čezdalje bolj pritiska proti голу Celja. Mikuš uspešno brani in prenese igro vendarle na drugo stran, skrumaže pred vrati Olimpa in Hadre pošlje žogo v mrežo, toda po nesreči je bila zraven njegova roka. Sodnik ne prizna. Olimp je v premoči, toda krilu Ahtiku se posreči z žogo uiti, jo centrirajo, Gobec starta nanjo z desnega krila. 1:1. Situacija se menja, Celje lahko prevladuje, Olimp pa neutrudoma napada, kazenski strel Tkalciča Hilinger lepo ubrani, takoj odda in že je napad Celja pred vrati Olimpa in žoga je v mreži. Toda sodnik ne prizna. Baje offside.

Igralec SSK Celja se polasča nervoznost zaradi čudnih odločitev sodnika, Hadre, sijajni levi half »rempla« sodnika in mora v 30. minuti zapustiti igrišče. Kazen je bila vsekakor preostara, toda povdarjamo, da je prav tako. Igralec naj bo samo igralec. V 35 minuti foul v kazenskem prostoru Olimpa, 11 metrovka in Hadre zviša score na 2:1. Do konca polčasa dominira Olimp, ki je zares v dobri formi.

Po odmoru zopet prevzame Olimp vodstvo in že v 2. minuti zravna ter postavi na 2:2. Sodnik pa vsled offsidea ne prizna. Že 7 minut nato je Olimp zopet uspešen in dasiravno je bil hands, prizna sodnik vendarle 2. gol. Veliko navdušenje med Gabračani, toda z močmi zeleno-belih je menda pri kraju. Vse bolj se igralci Celja opomorejo in videti je, da je sedaj vrsta prišla nanje, da malo zagospodarijo v lastni hiši. Trifunović se vidno razbotohi, potegne z žogo mimo obrambe in že sedi krasno tretji gol za Celje v mreži Olimpa. Pet minut nato ponovi isto njegov verni drug, sijajni tehnik Marić in postavi razmerje golov na 4:2. Zares lepe poteze Celja se razblijino vsled grdega foulanja nasprotnika. Toda neutrudoma pritiskajo in šele v zadnjih 15 minutah se pokažejo v pravi luči. Serija prostih strelav proti Olimpu ostane neizrabljena. Toda diferenca 4:2 še ni ugodna za Celje in zato se še enkrat ujezi Trifunović ter v 44. minuti zviša score na 5:2.

Trojica SSK Celja z juga, ki jo po dolgem odmoru zopet enkrat nastopila, je prijetno iznenadila. Trifunović raste od tekme do tekme, Marić je razred zase, Stojanović pa spada nazaj na desno stran. Ahtik zadivlje s svojimi lepimi ubegi na krilu vse gledalce, njegov drug na desni in desni branilec včeraj nista imela svojega najboljšega dne. Najboljši mož na polju je bil Zupanc. Fricko bi ne bil smel nastopiti, ker je bil še preslab za tako tekmo po komaj prestani boleznici. Ožja obramba dobra, a nosi odgovornost za oba gola. V celoti so bili Celjani v prvem polčasu slabi, nervozni, brez sistema,

Gramofoni radioaparati

in raznovrstna popravila
ANTON LEČNIK, Celje, Glavni trg 4

EM. LILEK:

Slovenski šolniki v Bosni in Hercegovini

za avstro-ogrsko gospodstva od 6. novembra 1879 do 31. oktobra 1918 in za časa naše jugoslovenske vlade od 1. nov. 1918 do 1929.

(Dalje.)

Ta dolgoletni slovenski učiteljski zbor na Veliki gimnaziji v Sarajevu je na prvem mestu vzgojil vso starejšo bosansko inteligenco, ki je deloma že za avstro-ogrsko upravo v Bosni in Hercegovini, v veliki meri pa v ujedinjeni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev zavzemala odlična mesta v upravi, šolstvu, v narodnem predstavnstvu, sodniji, politici, publicistiki itd. Naj navedem samo nekoliko primerov. Dr. Nikola Mandić (zdaj odvetnik v Sarajevu), ki je položil l. 1888. izpit zrelosti z odliko in na dunajski univerzi promoviral sub auspiciis imperatoris, je postal l. 1915. civilni adlatus vojaškega šefa Bosne in Hercegovine. Šćepan Grđić, ki je l. 1893. položil izpit zrelosti, je bil l. 1897. nameščen na zavodu kot učitelj za matematiko in fiziko. Z njegovim trdom se je osnovalo l. 1902. srbsko kulturno društvo »Prosveta«, ki mu je bil v začetku glavni cilj »pomaganje Srba čaka na srednjim i visokim školama«. On je bil tudi izvoljen za prvega tajnika tega društva. Ko pa je l. 1907. zaradi »jednoga govora« bil premeščen na gimnazijo v Tuzli, je postal njegov brat Vasilij glavni sekretar »Prosvete«. L. 1910. najdemo Šćepana

Grđića v bosanskem saboru kot narodnega zastopnika. Ko avstrijska vlada ni hotela pristati na od sabora za učitelje na osnovni šoli predloženo plačo v iznosu 1600 K, je on kot izvestitelj za politično razpoloženje tedanje mlade bosanske inteligence, izrekel značilne besede: »Iz ovog odgovora avstrijske vlade slijedi: što učitelji u Bosni i Hercegovini nijesu mogli dobiti ovih 200 K (namesto 1400 K 1600 K) imadu to zahvaliti tome što Bosna i Hercegovina pripadaju Austro-Ugarskoj.« Po prevratu je postal v marcu 1919. načelnik za prosveto in vero pri bosanski vladi. Kot tak je imel prilicnost, da porabi arhivalija tega oddelka za svojo izčrpno in temeljito razpravo »Prosvetne borbe«, ki je bila l. 1929. obelodanjena v knjigi »Napor Bosne i Hercegovine za oslobođenje i ujedinjenje«. Iz te razprave razvidimo, da se je program »Prosvete« 28. junija 1909 razširil v »opšte kulturno podizanje Srba u Bosni i Hercegovini« in da je Šć. Grđić skrbel tudi za analfabetske kurze in za zadrugarstvo; da se je po njegovi inicijativi l. 1911. osnoval »Savez Srpskih Zemljoradničkih Zadruga« in da je bilo l. 1912. osnovano društvo »Privreda«, ki je od »Prosvete« prevzelo »trošak i rad oko šegrta« (vajencev). Po inicijativi sarajevske »Prosvete« in Šćepana Grđića se je l. 1905. osnovalo v Sarajevu sokolsko društvo »Dušan Silni«, a v Tuzli prvi »Srpski Soko«.

Šćepan Grđić je bil glavni delavec za prosvetljanje naroda v Bosni in Hercegovini tudi po osvobojenju teh pokrajin iz avstro-ogrsko gospodstva. V VI. poglavju gori imenovane razprave, ki ima naslov: »Današnje potrebe«, piše: »Šta nam danas treba? Na prvom mestu pismenost. Bez pismenosti nema napretka ni na jednom polju rada... Treba

nam zakon ne samo o obaveznoj nastavi, nego treba taj zakon i izvesti. Treba da su i deca obavezana da pohađaju škole i država da je obavezana da ih podiže.« V III. poglavju svoje razprave, ki se glasi: »Državni rad na prosveti posle oslobođenja«, se pritožuje, da je beograjska vlada premalo storila za ustanavljanje osnovnih šol v Bosni in Hercegovini. »Nemamo danas u Bosni i Hercegovini osnovnih škola ni izdaleka koliko bi ih trebalo. Austro-Ugarska je za prvih 25 godina iza okupacije podigla 239 osnovnih škola, t. j. po 9 godišnje; onda od 1904 do 1910 g. digla ih je 92 ili 15 godišnje; a iza pokretanja Sabora po 27 godišnje za 3 godine. G. 1916 bilo je svega narodnih osnovnih škola 469; ako k tome dodamo 126 srpsko-pravoslavni, koje je vlada bila ukinula a mi ih posle rata pretvorili u državne, izašlo bi ih svega 595. Danas ih ima svega 706. Znači od oslobođenja do danas kroz deset godina dana dignuto je u Bosni i Hercegovini svega 111 novih osnovnih škola, ili 11 godišnje. Mislili smo, da će Austro-Ugarska odneti rekord u sporosti oko podizanja osnovnih škola — postigli smo zeto mi.

Sa podizanjem novih osnovnih škola treba voditi brigu i o učiteljskom pristačaju. Treba nam više i boljih učitelja. Nijedan nastavnik učiteljskih škola ne bi smeo biti bez univerzitetke spreme.

Što se tiče Bosne i Hercegovine treba još spomenuti, da su ovi krajevi zapostavljeni i u pogledu univerzitetke nastave... trebalo bi u Sarajevu podići jedan filozofski fakultet, rudarsku visoku školu i šumarski fakultet.«

(Dalje prih.)

v drugi polovici pa so se vse bolj približevali sijajni igri v zadnji tekmi z mariborskim Rapidom. Take jih želimo videti v nedelji v tekmi proti SK Atletiki. Celje je igralo samo z 10 možmi, sicer bi bil score drugačen. Olimp je požrtvovalen, večina je fair, le 3 ali 4 so še sirovi. Škoda. Obramba dobra, napad zelo agilni, le h koncu ni mogel več slediti tehnično boljsemu naprotniku. Tkalčič in Bianchi najboljša in zelo fair.

Poglavje zase so bili včeraj gledalci iz Gaberja, toda o tem prihodnjič, iz srca pa pozdravljamo prvi, zelo energični nastop naše policije.

Sodnik g. Pevalek je bil v 2. polovici boljši, v prvi pa ni ugajal. Tekmi je prisostvovalo okrog 600 gledalcev.

—c.

t Hazena SK Gradjanski : SSK Celje. Na državni praznik 1. decembra ob 14. se bo pričela na Glaziji prijateljska hazenska tekma med družino SK Gradjanskega iz Zagreba in družino SSK Celja, prvakinjo dravske banovine. Tekma bo gotovo zelo zanimiva in bo vsekakor privabila mnogo gledalk in gledalcev.

Sokolstvo

Iz župne uprave

Vojaška pripravnica za vodnike sokolskih čet

Z razpisom Saveza SKJ so bile pozvane vse bratske čete, da prijavijo kandidate v vojaško pripravnico za vodnike sokolskih čet. V poštev pridejo le člani sokolskih čet, ki služijo kadrovi rok v času, ko se vrši šola. Tretji tečaj se prične že s 1. decembrom in je bil vsled prevelikega števila prijaviteljev iz naše župe sprejet le en član (Žusem), ostali prijavitelji pridejo na vrsto za IV. in V. tečaj. Župa je prejela slične prošnje tudi od nekaterih društev. Ker je tečaj, kakor rečeno, namenjen le članom čet, je mogoče izjemoma izposlovati sprejem le tedaj, ako niso vsa razpoložljiva mesta zasedena po pripadnikih sokolskih čet.

V prošnjah je treba poleg rojstnih in domovinskih podatkov opisati tudi udeleževanje predlaganega pri edinici. Župa ima na razpolago še nekaj predpisanih tiskovin in se jih bratske edinice lahko poslužijo, če želijo svojemu marljivemu članu-vojaku omogočiti obisk šole. Bratje, ki so samostojno vodili telovadne vrste, obiskovali morda že župni prednjaški tečaj, ne morejo priti v poštev, ker je šola namenjena onim, ki nimajo zadostne tehnične izobrazbe, so pa sicer marljivi in je od njih z gotovostjo pričakovati, da bodo v šoli pridobljeno znanje z veseljem in pridom izkoristili, ko se bodo vrnili od vojakov.

Nabiranje prispevkov

Zadnji čas se je udomačila praksa, da posamezna sokolska društva in čete zlasti ob razvitju praporov pošiljajo vsem društvom v župi, pa tudi v Savezu takozvane spominske žeblice. Že dolgo je v veljavi odredba, da si je treba za nabiranje prispevkov izven lastnega društvenega okolišja izposlovati dovoljenje župe, za nabiranje po vsej državi pa dovoljenje Saveza. Slednji je na to činjenico posebej opozoril z razpisom št. 5418/31. V tem pogledu mora biti v naših vrstah red ter lahko društva in posamezniki mirne duše odklonijo prošnjnika, ako nima predpisane dovoljenja.

Župni vestnik

Župa namerava na pobudo ŽTO s 1. januarjem 1933. izdajati »Župni vestnik«. Bratska društva in čete pogrešajo tehnično snov. Na župo prihajajo ponovne prošnje, naj bi jim poslala kakšno telovadno točko, primerno za akademijo in druge slavnostne prilike. Društenim prednjakom in prednjačicam pa manjka tudi učni načrt za posamezne telovadne ure. Župni vestnik bo prinašal v vsaki številki »Vadbene ure« in s tem zamašil občutno vrzel. V vestniku bodo objavljene najvažnejše okrožnice prosvetnega in upravnega značaja ter idejni članki. V prvi vrsti bo pa namenjen tehničnemu delu. Društvenih vesti o raznih prireditvah ne bo prinašal, ker jih večidel objavlja naše dnevno časopisje in je škoda prostora, ko je vse polno druge važnejše snovi, ki naj služi v izpopolnitev strokovne izobrazbe našega prednjaštva. Izhajal bo vsakega prvega v mesecu. Celoletna naročnina bo znašala 24 Din. Sodelovanje so obljubili priznani sokolski delavci, ki so v sokolsko-tehnični vzgoji dobro izšolani.

Bratska društva, ki še niso prijavila števila naročnikov, prosimo, da to takoj storijo.

Glasovi iz občinstva

Proč z odjedalci!

Pred meseci je nekdo napisal v »Novi Dobi« članek o odjedalcih. Kdo pa so pravzaprav odjedalci?

Vsak dan beremo o vedno večji brezposelnosti in ugibamo, kako temu zlu odpomoči. Snujejo se akcije in oblast apelira na ljudstvo, naj priskoči na pomoč najbednejšim. To je hvalevredno in vsak pameten človek to delo pozdravlja.

Kaj nam pa pomaga, da skrbimo in nabiramo za reveže, če imamo na drugi strani še vedno vse polno odjedalcev, to je raznih upokojevcev, ki prejema pokojnino in še zavzemajo razne službe ter s tem odjedajo kruh nepenzijonistom. To je velika socialna rana in največji socialni greh. O tem se je že večkrat pisalo in apeliralo na oblasti, a ukrenilo se ni dosedaj nič, nasprotno, upokojevci se še v večjem številu zaposlujejo. Mestna občina v Beogradu je pred dvema mesecema odpustila 38 upokojevcev in dala s tem brezposelnim vsaj delno moralno zadoščenje. Kaj pa naše dvoživke, ali kako jih naj imenujemo, ki sedijo trdno in nepremično na svojih mestih in žive deloma v razkošnosti ter kričijo, da ni brezposelnosti?

V Celju imamo skoro v vsaki večji pisarni po enega upokojevca, in če pride redukcija, reducirajo prej vse druge nego upokojevce.

Gotovo ne bo imel nihče nič proti

upokojevcem pri podeželskih občinah, kjer dobivajo upokojevci za svoje delo kot nagrado kakih 300 Din mesečno. Nepravilno pa je nameščenje upokojevcev s stalno plačo, kakor jo ima vsak drug nastavljenec. Saj vendar dandanes ne primanjkuje mladih in sposobnih ljudi. Neglede na to, da upokojevci odjedajo kruh drugim, so upokojevci že duševno in telesno precej izčrpani in vsled tega za vršenje službe manj pripravi. Kakšen interes ima torej oblast, da jih drži v službi na škodo male generacije, ki zaman išče in prosi za zaposlitev, pa naj si bo kjer koli.

Zakaj so nam torej otroci, ki zaradi upokojevcev nimajo izgledov, da pridejo kedaj na svoj račun? Apeliramo na oblast, da to socialno napako likvidira in nastavi na mesta upokojevcev mlade in zmožne ljudi. Danes ni brezposeln samo ročni delavec, ampak v pretežni večini tudi intelektualci.

— ed —

Masarykovo nabrežje

Kdor je videl, kako se sušijo breze ob tej poti, se mu je storilo milo. Sedaj pa so naenkrat tam vstale nove, ki morda na pomlad vendar ozelenijo. Ker je pozorna roka že pri tem delu, bi morda bilo umestno, da bi izginile tiste onemogle in na pol suhe jablani ob brvi, ki niso ne za oko ne za korist, ampak samo škodujejo mlademu nasadu. Sploh bi se menda dala tista gošča tam okoli kako zredčiti. B.

Lastnik tekstilne tovarne je prodal trgovcu z manufakturo 10.000 metrov platna za srajce s šestmesečnim dobavnim rokom. »Ali ne bi naročilo pismeno potrdilo?« vpraša prodajalec. — »Čemu? Če se bo blago do takrat podražilo, boste vendar Vi prvi, ki mi ga ne bo dobavil — in če se bo pocenilo bom jaz prvi, ki ga ne bo sprejel!«

== ČEV LJE ==
otroške od Din 22— naprej
ženske od Din 65— naprej
moške od Din 135— naprej
Strašek, Celje, Kovaška ulica 1

PIERRE BENOIT:

KÖNIGSMARK

Zgodovinski roman

Poslovenil Boris Rihteršič

Zdaj sem vam kolikor mogoče kratko opisal zgodbo Filipa Königsmarka in Zofije-Doroteje. Ni mi treba še posebej praviti, da so ostale nekatere podrobnosti te drame nepojasnjene. Grofov umor je epizoda, ki je najbolj v temo zavita. Pričanja se ujemajo le v dejstvu, da mu je grofica von Platen nastavila zasedo, kjer je prišel ob življenje. Deset morilcev ga je prebodlo z meči. Strašna grofica ga je poslednja udarila. Kam pa je prešlo njegovo truplo? Tu se začne uganka. Razna mnenja se ne ujemajo. Ali imajo prav tisti, ki trdijo, da so grofa zagreblili v grobu, ki so ga izkopali v parku? Ali pa je njegovo truplo, kakor trdijo drugi — dovolj vzrokov imam,

36

da jim verjamem — skrito pod kamenitimi tli »Kavalirske dvorane«? Ali so ga vrgli kar v kanal, ki je v zvezi z rečico Leino in teče pod dvorom, kakor trdi pisatelj »Tajne zgodovine«. Ali je bilo tisto truplo, ki so ga našli, kakor trdi Horace Walpole, dvajset let pozneje v tleh toaletne sobe v dvorcu Herrenhausu? Ta vprašanja vam zadajem, da vam pojasnim, zakaj se mi še zmeraj zdi nerazumljiva vročica, ki me je

* »Histoire secrète de la Duchesse de Hanovre«, knjižica, tiskana v Londonu leta 1732. brez pisateljevega podpisa, ki jo nekateri pripisujejo baronu von Bielefeldu, poslaniku pruskega dvora v Hannoveru. Te in naslednje bibliografske podatke, ki se jih spominjam iz pogovora z Vignertom, sem izpopolnil s pomočjo člankov Blaza Buryja, ki so izhajali najprej v listu »Revue des Deux Mondes« in jih je pisatelj pozneje leta 1855. zbral v knjigi z naslovom »Episode de l'Histoire du Hanovre, Les Königsmark.«

silila, da bi jih rešil. Vedeti morate, da poznam ta problem bolje, kakor kdorkoli, in to zaradi okoliščin, ki sem se v njih nenadoma znašel, zaradi okoliščin, ki so bile tudi zelo podobne onim, kjer se je odigrala drama, razen tega pa še zaradi neprecenljivih listin, ki mi jih je odkrila vojvodska knjižnica.

Najzanesljivejši vir, ki je bil dotlej znan, so bili zapiski Königsmarka in Zofije-Doroteje. Zdaj jih imajo v arhivu knjižnice de la Gardie v švedskem mestu Loeberodu. Te zapiske je odkril profesor Palmblad, ki jih je v odlomkih objavil leta 1851. v Upsali. Ko mi je ob odhodu pripovedoval gospod Thierry o Palmbladovih delih, je izrekel tudi upanje, da mi pride morda v Lautenburguro v roke del teh zapiskov, ki so dolgo krožili po Nemčiji in prišli naposled v Loeberod. Žalibog nisem odkril ničesar, kar bi bilo z njimi v zvezi, toda ta neuspeh mi je preplačalo neko drugo, še bolj dragoceno odkritje.

Književnost

Conan Doyle: Boj v megli (Baskervillski pes). Roman. Založil konzorcij »Nove Dobe« v Celju. Poslovenil Boris Rihteršič. Str. 166. Cena broš. knjigi Din 18.—, s poštno vred Din 19.—. Konzorcij »Nove Dobe« v Celju je izdal kot tretjo knjigo sloviti detektivski roman »Boj v megli« (»Baskervillski pes«), eno najboljših del sira Conana Doylea, znanega avtorja detektivskih romanov. V tem romanu nam slika pisatelj usodo mladega angleškega plemiča, ki mu neprestano grozi skrit sovražnik, zahrbtn morilec. Povest je prepletena z izredno napetimi prizori, ki se odigravajo na velikem močvirju, kjer preži smrt in straši fantastična pošast — ogromen pes, ki mu ljudje pripisujejo nadnaravno moč. Slavni detektiv Sherlock Holmes reši z velikimi napori in z izredno bistrumnostjo težko zagonetko in razkrije nevarnega zločinca. Ta roman je višek, kar nam more nuditi dobra detektivska zgodba, in je zato tudi zaslovel po vsem svetu. Vsakomur ga toplo priporočamo. Knjiga je izšla v okusni opremi in se naroča v apravi »Nove Dobe« v Celju.

»Mož, ki ga bom poročila, mora biti junak.« — »Toda, draga prijateljica, tako strašna pa vendarle ne izgledaš!«

Šef: »Bos sem bil, ko sem prišel v Celje.« — Nameščenec: »To še ni najhujše, jaz sem bil nag.« — Šef: »To je vendar nemogoče!« — Nameščenec: »Zakaj ne, saj sem vendar tukaj rojen.«

Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 14.000.000—

Kupuje in prodaja
devize in valute

Izdaja uverenje za
izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštanj

»Kako uspeva vaša trgovina?« — »Izvrstno! Imam že tri nameščenice po 20.000 dinarjev.« — »Kako? S tolikšno plačo?« — »Ne, s kavcijo.«

Oglašujte!

Dvosobno stanovanje

se odda takoj. Naslov v upravi lista.

Svarilo

Za inkase, izplačane Fricu Socherju, kakor denar in denarne vrednote, ne prevzamem niti jamstva niti plačila.
Karl L. Socher, Celje.

Zaradi opustitve trgovine popolna

razprodaja cele zaloge - Lepa in praktična Miklavževa darila

pod tovarniško ceno kupite pri tvrdki T. KUDER nasl.

DRAGO CERLINI modna in konfekcijska trgovina
CELJE, Glavni trg 14

Franjo Dolžan

Celje
Za kresijo 4
Telefon 245

kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelovodne naprave
Prezema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Kmetska posojilnica Celje

Prešernova ulica 6

razprodaja večjo množino finega pohištva

Informacije daje Kmetska posojilnica.

2—2

Velika pratika! Družinska pratika! KARL GORIČAR VDU, CELJE

— KNJIGARNA, ZALOGA UMETNIN IN MUZIKALIJ —
opozarja na bogato zalogo raznih lepih daril za
Miklavža in Božič
Miklavževe, božične in novoletne razglednice. Cene izredno ugodne!

Čitajte!

Ne zamudite!

Kako naložite najbolje svoj denar

Popolna

razprodaja

manufakturnega in drugega blaga se vrši
od ponedeljka 27. novembra naprej v trgovini

ALOIZA DROFENIKA

CELJE, GLAVNI TRG 9

PRI »SOLNCU«

Ne zamudite te ugodne prilike, ker se bo vse blago razprodajalo globoko pod lastno ceno, tako da si lahko za mal denar nabavite vse potrebno za Pridite vsi! vso družino Povejte drugim!

Veliko izbiro Miklavževih daril

kakor BONBONJER, raznih ČOKOLADNIH FIGUR, BONBONOV, PECIVA, KONJAKA, LIKERJEV itd. nudi sveže in po nizkih cenah
Ivan Ravnikar, Celje
veletrgovina

PRATIKE

Blasnikove, družinske, dopisnice za Miklavža, Božič in Novo leto kupite zelo ugodno v knjigarni

Franc Leskovšek, Celje, Glavni trg 16

Lepa, primerna Miklavževa in božična darila v veliki izbiri ter kekse vseh vrst dobite vedno sveže pri tvrdki

Karol Loibner, Celje
Pri »Zvoncu« — Kralja Petra o. 17.

Stanovanja:

dve obstoječi iz 4 sob, kuhinje, kopalnice in pritliklin, se oddata eno takoj, drugo 1. I. 1933. Eno obstoječe iz 2 sob, kabineta, kuhinje in pritliklin se odda takoj. Naslov v upravi lista.

Za Miklavža

V petek in soboto se bodo pred magistratom prodajala lepa jabolka v zabojih od 35—40 kg vključno zaboje po Din 80.—. Franc Kovačič.

Služkinjo

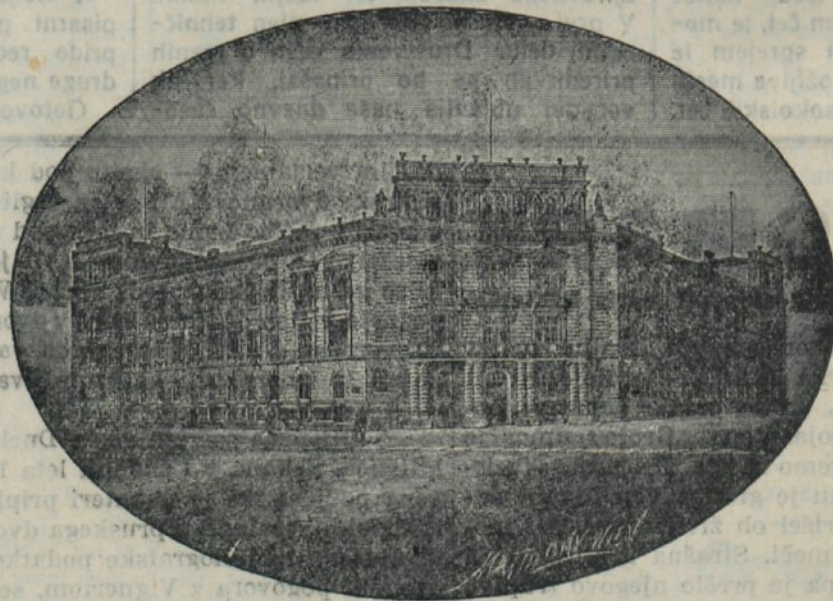
pridno, pošteno in zanesljivo, ki zna dobro kuhati, sprejemem takoj. Ga. Medvešek, Celje, Prva hrv. štedionica.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica

v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri
Vse prošnje rešuje brezplačno

Za hranilne vloge jamči poleg še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo